

การศึกษาความต้องการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน:
กรณีศึกษาสหกรณ์ปาล์มน้ำมันชุมพร

The Study of the Needs of Opportunity Expansion for Oil Palm Market
Towards ASEAN Community: A Case Study of Chumphon Oil Palm
Cooperative

พิชามนต์ ชาญสุไชย¹

Pichamon Chansuchai¹

¹สาขาสหกรณ์การเกษตรระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ ความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรปาล์มน้ำมันจังหวัดชุมพร จำนวน 400 คน ได้มาจากการแทนค่าสูตรของทาร์เยามาเน่ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ กรณีกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรปาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมรองลงมา คือ ช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก ส่วนเกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ผลผลิตและราคา ตามลำดับ 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมัน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่แตกต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปาล์มน้ำมัน ประชาคมอาเซียน การเปิดเสรีการค้า

Abstract

This study had 2 objectives namely, 1) to review and analyze the opinions and needs of oil palm agriculturists for market expansion of palm oil towards the ASEAN Community and 2) to compare their needs according to their genders, age groups, education levels and numbers of family members. Based on an optimum sample size table provided by Taro Yamane, the sample group of the study was 400 agriculturists from Oil Palm Cooperative in Chumphon Province. Its quantitative data were analyzed by means of frequency counts, percentages, means, stand deviations and Independent-Samples t-tests.

Its findings can be summarized as follows: Firstly, on average, the level of the needs of the majority of oil palm agriculturists to expand their market to the ASEAN Community was at the highest. Their highest needs were found in 2 aspects which could be ranked in descending order as (1) to be supported and promoted and (2) to be guided for selling and exporting. As for their needs at high levels, there were 2 aspects, viz. products and prices. Secondly, when their needs were compared by genders, age groups, education levels and number of family members, it was found that, on average, their needs to expand oil palm markets to the ASEAN Community were significantly different at $p = .05$ in each aspect.

Keywords: Oil Palm, ASEAN Community, Free Trade Area.

บทนำ

ปาล์มน้ำมัน (Oil Palm) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Elaeis guineensis* Jacq เป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในแถบแอฟริกาตะวันตก พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน จะอยู่ระหว่างเส้นรุ้ง 10 องศาเหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร หรืออย่างสูงไม่เกิน 20 องศาเหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร หรือปลูกได้จำกัดในพื้นที่เขตร้อนชื้นเท่านั้น ทำให้ปัจจุบันมีเพียง 42 ประเทศทั่วโลกที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ผลดี จึงทำให้ประเทศในอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาเลเซียและอินโดนีเซีย กลายเป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันหลักของโลก ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศที่อยู่บริเวณที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน โดยจากการตรวจสอบพิกัดแผนที่ของประเทศไทยพบว่า มีขอบเขตอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5 ถึง 20 เหนือเส้นศูนย์สูตร โดยจุดเหนือสุดของประเทศไทย คือ บริเวณอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีค่าเส้นรุ้ง 20 องศาเหนือ จุดใต้สุดของประเทศไทยคือ บริเวณอำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีค่าเส้นรุ้ง 5 องศาเหนือ และเส้นรุ้งที่ 10 องศาเหนือ อยู่บริเวณตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร (กลุ่มประสานงานสหกรณ์อาเซียนกองแผนงานกรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558) ในปี 2557 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทยมีประมาณ 4.59 ล้านไร่ โดยภาคใต้เป็นบริเวณที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คิดเป็นจำนวน 3.94 ล้านไร่ หรือร้อยละ 85.8 ของพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง จำนวน 0.46 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.0 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือมีพื้นที่ปลูกจำนวน 0.13 และ 0.06 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.8 และ 1.4 ตามลำดับ โดยพื้นที่ปลูกหลักอยู่ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี และชุมพร คิดเป็นพื้นที่ปลูกรวมร้อยละ 63 ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันรวมทั้งประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญและ

เป็นที่ต้องการของตลาดโลก เนื่องจากเมื่อผ่านการสกัดมาเป็นน้ำมันปาล์มแล้วจะเป็นน้ำมันที่มีประโยชน์มากมายไม่ว่าจะเป็นคุณประโยชน์ในด้านสารอาหาร ด้านวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค ผลิตภัณฑ์แปรรูปต่าง ๆ อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน และอีกทางเลือกหนึ่งก็นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระแสไฟฟ้าแทนน้ำมันเตา ในประชาคมอาเซียนมีผลผลิตน้ำมันปาล์มคิดเป็นร้อยละ 88.9 ของผลผลิตน้ำมันปาล์มโลกจำนวน 52.81 ล้านตัน ในจำนวนนี้มีอินโดนีเซียและมาเลเซียเป็นผู้ผลิตรายใหญ่หรือร้อยละ 94 ของผลผลิตปาล์มในอาเซียนทั้งหมด อีกทั้งทั้งสองประเทศเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ในตลาดการค้าน้ำมันปาล์มของโลกด้วยเช่นกัน สำหรับประเทศไทย การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเป็นเพียงการผลิตเพื่อพึ่งพิงตนเองเท่านั้น โดยมีผลผลิตปาล์มเพียง 12.5 ล้านตัน หรือร้อยละ 5 ของผลผลิตปาล์มในอาเซียน ผลผลิตจำนวนนี้ผลิตเป็นน้ำมันปาล์มดิบได้ประมาณ 2.15 ล้านตัน เท่านั้น ปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศในด้านต่างๆ แต่จากโครงสร้างการผลิตที่ส่วนใหญ่เป็นระบบสวนขนาดเล็ก ผู้ผลิตเป็นเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย พันธุ์ปาล์มน้ำมันมีการพัฒนาน้อยและขาดการบริหารจัดการและนโยบายที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การผลิตน้ำมันปาล์มของไทยมีต้นทุนที่สูงกว่าประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ อย่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งนับว่าเป็นจุดอ่อนสำคัญที่จะมีผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มไทย เมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และถึงแม้ว่าน้ำมันปาล์มเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่ไทยยังคงใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ โดยระบุให้การนำเข้า

น้ำมันปาล์มจะต้องมีการขออนุญาตนำเข้า (Import License) เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศ แต่เนื่องจากการที่ประเทศไทยก้าวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) หนึ่งในข้อผูกพัน คือ จะต้องลด/ขจัดมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีที่ใช้ในประเทศ ซึ่งหากไทยจำเป็นต้องยกเลิกมาตรการขออนุญาตนำเข้า จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มไทยค่อนข้างมาก โดยเฉพาะทางด้านของผู้ผลิต ได้แก่ เกษตรกร โรงสกัดและโรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริษัท เนื่องจากการผลิตน้ำมันปาล์มของไทยในปัจจุบันยังมีจุดอ่อนทางด้านต้นทุนการผลิต ทำให้ราคาน้ำมันปาล์มในประเทศสูงกว่าประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ อย่างเช่น มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งอาจส่งผลให้น้ำมันปาล์มจากประเทศดังกล่าวเข้ามาแข่งขันกับน้ำมันปาล์มในประเทศมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเตรียมรับมือกับการก้าวเข้าสู่การเป็น AEC เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบ ดังนั้นประเทศไทยควรเร่งหาแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ตั้งแต่ในระดับเกษตรกรผู้ปลูก โรงสกัด และโรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริษัท โดยควรมียุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ที่เน้นการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิตที่ได้จากการผลิต รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้ น้ำมันปาล์มไทยสามารถแข่งขันได้ในอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชุมพร 8 อำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 7,635 คน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรปาล์มน้ำมันที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชุมพร 8 อำเภอ จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (Yamane, 1973, หน้า 125, อ้างอิงใน จินดา ขลิบทอง, 2544; หน้า 20) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ยอมรับความผิดพลาดได้ที่ .05

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก และการสนับสนุนส่งเสริม

2. **ตัวแปรตาม** คือ การขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก และด้านการสนับสนุนส่งเสริมที่แตกต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้สร้างขึ้นมาโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ส่วนประสมทางการตลาด การขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสุพรรณภูมิอาเซียน (กรณีศึกษาเกษตรกรปาล์มน้ำมัน ชุมพร)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานของเกษตรกร

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้จัดงานสัมมนาในจังหวัดชุมพร โดยเชิญหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการ และเกษตรกร ได้แก่ คุณปรภากร วีรกุล (อดีต อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการเกษตรไทย ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และนักวิชาการอิสระด้านสินค้าเกษตร) คุณสนธิชัย ชวีญเกื้อ (นักวิชาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร) คุณสุชาติ โกษาตม (นักวิชาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร)

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร

3. รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง และนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของจำนวนแบบสอบถาม 400 ชุด จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ในการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสุพรรณภูมิอาเซียนของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสุพรรณภูมิอาเซียน

3. เปรียบเทียบระดับการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสุพรรณภูมิอาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมัน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยใช้สถิติ t-distribution (t-test) เมื่อพบความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Least Square Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรสวนปาล์ม น้ำมันในจังหวัดชุมพร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 335 คน ร้อยละ 83.75 และเป็นเพศหญิง จำนวน 65 คน ร้อยละ 16.25 ส่วนใหญ่ มีอายุ 40-60 ปี จำนวน 216 คน ร้อยละ 54.00 รองลงมา คือ อายุ 20-40 ปี จำนวน 140 คน ร้อยละ 35.00 อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน ร้อยละ 11.00 ตามลำดับ เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 121 คน ร้อยละ 30.25 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 82 คน ร้อยละ 20.50 ระดับการศึกษาปวส.หรืออนุปริญญา จำนวน 80 คน ร้อยละ 20.00 มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือปวช. จำนวน 40 คน ร้อยละ 10.00 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 37 คน ร้อยละ 9.25 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 25 คน ร้อยละ 6.25 และประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน ร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

2. ส่วนประสมทางการตลาด การขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสุพรรณภูมิอาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมันชุมพร แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันผู้ประชาคม
อาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมันชุมพร

ส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมัน	จำนวน	ร้อยละ
หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเก็บเกี่ยวผลผลิตจำหน่าย		
ถึงเวลาเก็บเกี่ยว	375	93.75
ได้ราคาดี	25	6.25
รวม	400	100.00
เหตุผลในการเลือกแหล่งขายปาล์มน้ำมัน		
ราคา	314	78.50
ความสะดวก	52	13.00
ความคุ้นเคยกับพ่อค้า	27	6.75
อื่นๆ ได้แก่ ใกล้ สะดวกต่อการขนส่ง	7	1.75
รวม	400	100.00
วิธีการขนส่งปาล์มน้ำมันไปจำหน่าย		
ขนส่งเอง	280	70.00
จ้าง	104	26.00
พ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่สวน	9	2.25
อื่นๆ ได้แก่ ผู้เก็บเกี่ยวรับจ้างขนด้วย	7	1.75
รวม	400	100.00
ค่าใช้จ่ายในการขนส่งปาล์มน้ำมันไปยังแหล่งจำหน่าย(บาท/ตัน)		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	14	3.50
100 - 200 บาท	176	44.00
201 - 300 บาท	123	30.75
301 - 400 บาท	29	7.25
401 บาทขึ้นไป	58	14.50
รวม	400	100.00
ต่ำสุด 0 บาท สูงสุด 700 บาท ค่าเฉลี่ย 275.37 บาท และค่า SD 165.77		
การกำหนดราคาซื้อขายปาล์มน้ำมัน		
ผู้ผลิต	33	8.25
ผู้บริโภค	47	11.75
โรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน	296	74.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมัน	จำนวน	ร้อยละ
อื่นๆ ได้แก่ การบริหารจัดการของรัฐ	24	6.00
รวม	400	100.00
ราคาปาล์มน้ำมัน		
พอใจ	80	20.00
ไม่พอใจ	320	80.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า เกษตรกรปาล์ม น้ำมันส่วนใหญ่มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเก็บเกี่ยวผลผลิตจำหน่าย เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยว จำนวน 375 คน ร้อยละ 93.75 และได้ราคาดี จำนวน 25 คน ร้อยละ 6.25 เลือกแหล่งขายปาล์ม น้ำมันจากราคา จำนวน 314 คน ร้อยละ 78.50 รองลงมา คือ ความสะดวก จำนวน 52 คน ร้อยละ 13.00 ความคุ้นเคยกับพ่อค้า จำนวน 27 คน ร้อยละ 6.75 และอื่น ๆ ได้แก่ โกลั สะดวกต่อการขนส่ง จำนวน 7 คน ร้อยละ 1.75 วิธีการขนส่ง ปาล์มน้ำมันไปจำหน่าย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขนส่งปาล์มน้ำมันไปจำหน่าย โดยการขนส่งเอง จำนวน 280 คน ร้อยละ 70.00 รองลงมา คือ จ้าง จำนวน 104 คน ร้อยละ 26.00 พ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่สวน จำนวน 9 คน ร้อยละ 2.25 และอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เก็บเกี่ยวรับจ้างขนด้วย จำนวน 7 คน ร้อยละ 1.75 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งปาล์มน้ำมัน

ไปยังแหล่งจำหน่าย 100-200 บาท จำนวน 176 คน ร้อยละ 44.00 รองลงมา คือ ค่าใช้จ่าย 201-300 บาท จำนวน 123 คน ร้อยละ 30.75 ค่าใช้จ่าย 401 บาทขึ้นไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 14.50 ค่าใช้จ่าย 301-400 บาท จำนวน 29 คน ร้อยละ 7.25 ไม่มีค่าใช้จ่าย จำนวน 14 คน ร้อยละ 3.50 โดยมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งต่ำสุด 0 บาท ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูงสุด 700 บาท และ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งค่าเฉลี่ย 275.37 บาท การกำหนดราคาซื้อขายปาล์มน้ำมันมาจาก โรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน จำนวน 296 คน ร้อยละ 74.00 รองลงมา คือ ผู้บริโภค จำนวน 47 คน ร้อยละ 11.75 ผู้ผลิต จำนวน 33 คน ร้อยละ 8.25 อื่น ๆ ได้แก่ การบริหารจัดการของรัฐ จำนวน 24 คน ร้อยละ 6.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่พอใจราคา ปาล์มน้ำมัน จำนวน 320 คน ร้อยละ 80.00 และพอใจราคาปาล์มน้ำมัน จำนวน 80 คน ร้อยละ 20.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคม อาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมันชุมชนพร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมัน	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งขายปาล์มสด*		
ลานเทเอกชน	333	62.24
ลานเทชุมชนสหกรณ์	9	1.68

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ส่วนประสมทางการตลาดการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมัน	จำนวน	ร้อยละ
ลานเทโรงสกัดน้ำมันปาล์ม	183	34.21
รวมกลุ่มกันขาย ได้แก่ โรงงาน	10	2.50
แหล่งความเคลื่อนไหวทางด้านราคาและข่าวสารการตลาด*		
หน่วยงานราชการ	52	5.87
ลานเทเอกชน	275	31.04
ลานเทชุมนุมสหกรณ์	33	3.72
โรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน	171	19.30
เพื่อนเกษตรกร	161	18.17
สื่อโทรทัศน์/วิทยุ/หนังสือพิมพ์	114	12.87
เอกสารคำแนะนำ	28	3.16
อื่น ๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และ ศูนย์วิจัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี	52	5.87
การซื้อขายปาล์มน้ำมันหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือ*		
หน่วยงานภาครัฐ	81	18.37
หน่วยงานเอกชน	113	25.62
สหกรณ์การเกษตร	64	14.51
อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อนเกษตรกร และ ไม่มี	183	41.50

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 2 พบว่า การขายปาล์มสดที่ลานเทเอกชน จำนวน 333 คน ร้อยละ 62.24 รองลงมา คือ ลานเทโรงสกัดน้ำมันปาล์ม จำนวน 183 คน ร้อยละ 34.21 รวมกลุ่มกันขาย ได้แก่ โรงงาน จำนวน 10 คน ร้อยละ 2.50 และลานเทชุมนุมสหกรณ์ จำนวน 9 คน ร้อยละ 1.68 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแหล่งความเคลื่อนไหวทางด้านราคาและข่าวสารการตลาดมาจากลานเทเอกชน จำนวน 275 คน ร้อยละ 31.04 รองลงมา คือ โรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน จำนวน 171 คน ร้อยละ 19.30 เพื่อนเกษตรกร จำนวน 161 คน ร้อยละ 18.17 สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ จำนวน 114 คน ร้อยละ 12.87 หน่วยงานราชการ และอื่น ๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และศูนย์วิจัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 52 คน ร้อยละ 5.87 เท่ากัน ลานเทชุมนุมสหกรณ์ จำนวน 33 คน ร้อยละ 3.72

และเอกสารคำแนะนำ จำนวน 28 คน ร้อยละ 3.16 การซื้อขายปาล์มน้ำมันหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การซื้อขายปาล์มน้ำมันมาจากหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือ อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อนเกษตรกร และไม่มี จำนวน 183 คน ร้อยละ 41.50 รองลงมา คือ หน่วยงานเอกชน จำนวน 113 คน ร้อยละ 25.62 หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 81 คน ร้อยละ 18.37 และ สหกรณ์การเกษตร จำนวน 64 คน ร้อยละ 14.51

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนของเกษตรกรปาล์มน้ำมัน จังหวัดชุมพร แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ผลผลิต ณ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก และการสนับสนุนส่งเสริมใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันชุมพรในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านผลิตภัณฑ์

ด้านผลิตภัณฑ์	\bar{X}	SD	ระดับความต้องการ
มีการปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของเมล็ดพันธ์	4.63	0.53	มากที่สุด
มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการเพาะปลูก	4.10	0.87	มาก
มีการลดต้นทุน เช่น ค่าขนส่ง	4.08	1.09	มาก
การให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของสินค้า กฎเกณฑ์/กฎระเบียบ และข้อตกลงของ AEC	4.18	0.56	มาก
การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย AEC และมาตรฐานในการนำเข้า-ส่งออก	4.09	0.77	มาก
การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ปาล์ม	4.33	0.74	มากที่สุด
การจ้างแรงงาน	3.86	0.70	มาก
รวม	4.18	0.43	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เกษตรกรปาล์ม น้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า เกษตรกรมีความต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของเมล็ดพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

ปาล์ม การให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของสินค้า กฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบและข้อตกลงของ AEC มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการเพาะปลูก การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย AEC และมาตรฐานในการนำเข้า-ส่งออก มีการลดต้นทุน เช่น ค่าขนส่ง และการจ้างแรงงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันชุมพร ในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านราคา

ด้านราคา	\bar{X}	SD	ระดับความต้องการ
การประกันราคาผลผลิต	4.27	0.93	มากที่สุด
เป็นไปตามกลไกราคาตลาดโลก	3.88	0.90	มาก
สนับสนุนแหล่งเงินทุน/แหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำและเงินลงทุนต่อเนื่อง	4.22	0.70	มากที่สุด
ควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนให้มีความผันผวนน้อยที่สุด	3.85	1.06	มาก
สนับสนุนค่าใช้จ่าย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเวลา	4.37	0.69	มากที่สุด
รวม	4.12	0.63	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรปาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยายโอกาส ปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านราคาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า เกษตรกรมีความต้องการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตเพื่อลด

ต้นทุนและเวลามากที่สุดรองลงมา คือ การประกันราคาผลผลิต สนับสนุนแหล่งเงินทุนหรือแหล่งทุน ดอกเบี้ยต่ำและเงินลงทุนต่อเนื่อง เป็นไปตามกลไกราคาตลาดโลก ควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนให้มีความผันผวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนปาล์ม น้ำมันชุมพรในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก

ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก	\bar{X}	SD	ระดับความต้องการ
มีการขยายตลาดรองรับผลผลิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.52	0.57	มากที่สุด
มีการปรับปรุงรูปแบบ/วิธี ลดต้นทุนขนส่ง เช่น Multimodal Transport	4.22	0.77	มากที่สุด
มีแผนสนับสนุนการส่งออกที่ชัดเจนที่สามารถวัดผลหรือประเมินได้	4.20	0.73	มาก
จัดหาตลาดรองรับผลผลิตเพิ่มในการกระจายสินค้า	4.17	0.81	มาก
การพัฒนาระบบขนส่ง/โลจิสติกส์ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และราคาถูก	4.38	0.71	มากที่สุด
โครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟความเร็วสูง รถไฟรางคู่ มอเตอร์เวย์ ท่าเรือน้ำลึก การเชื่อมต่อการขนส่งในอาเซียนมีผลต่อผู้ประกอบการ	3.98	0.90	มาก
รวม	4.24	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรปาล์ม น้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการมีการขยายตลาดรองรับผลผลิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ รองลงมา คือ การพัฒนาระบบขนส่งหรือโลจิสติกส์ ให้มีความสะดวก รวดเร็วและราคาถูก มีการปรับปรุง

รูปแบบหรือวิธี ลดต้นทุนขนส่ง เช่น การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) มีแผนสนับสนุนการส่งออกที่ชัดเจนที่สามารถวัดผลและประเมินได้ จัดหาตลาดรองรับผลผลิตเพิ่มในการกระจายสินค้า โครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟความเร็วสูง รถไฟรางคู่ มอเตอร์เวย์ ท่าเรือน้ำลึก การเชื่อมต่อการขนส่งในอาเซียนมีผลต่อผู้ประกอบการ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนปาล์ม
น้ำมันชุมพรในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการสนับสนุนส่งเสริม

ด้านการสนับสนุนส่งเสริม	\bar{X}	SD	ระดับ ความต้องการ
มีการจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการขยายตลาดสู่อาเซียน	4.30	0.73	มากที่สุด
จัดประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้กับตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียน	4.24	0.71	มากที่สุด
การตั้งกระทรวงหรือสถาบันวิจัยปาล์มแห่งชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน	4.15	0.99	มาก
สนับสนุนการตลาดปาล์มน้ำมันครบวงจร	4.42	0.74	มากที่สุด
รวม	4.50	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรปาล์ม
น้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยาย
โอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้าน
การสนับสนุนส่งเสริม โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการ
สนับสนุนการตลาดปาล์มน้ำมันครบวงจรมากที่สุด

รองลงมา คือ มีการจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้
เกี่ยวกับการขยายตลาดสู่อาเซียนจัดประชาสัมพันธ์
ผลิตภัณฑ์ให้กับตลาดในกลุ่มประเทศอาเซียน
การตั้งกระทรวงหรือสถาบันวิจัยปาล์มแห่งชาติ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและสิ่งที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวน
ปาล์มน้ำมันชุมพรในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน

ความคิดเห็นและสิ่งที่เกษตรกรปาล์มน้ำมันต้องการ ในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน	\bar{X}	SD	ระดับ ความต้องการ
ผลิตภัณฑ์	4.18	0.43	มาก
ราคา	4.12	0.63	มาก
ช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก	4.24	0.54	มากที่สุด
การสนับสนุนส่งเสริม	4.32	0.60	มากที่สุด
รวม	4.22	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า เกษตรกรปาล์ม
น้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยาย
โอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า
เกษตรกรมีความต้องการการสนับสนุนส่งเสริม

รองลงมา คือช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก
ผลิตภัณฑ์และราคา ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
การขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคม
อาเซียน ด้านการค้าแบบข้ามพรมแดน การบริโภค
ในต่างประเทศ และปัจจัยส่วนประสมทาง

การตลาด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า

4.1 เกษตรกรปาล์มน้ำมันที่มี เพศต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ ประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับการค้าแบบข้าม พรมแดน การบริโภคในต่างประเทศ และปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและ ส่งออก และการสนับสนุนส่งเสริม แตกต่างกัน โดยเกษตรกรเพศหญิง มีการขยายโอกาสตลาด ปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน มากกว่า เกษตรกรเพศชาย ส่วนด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เกษตรกรปาล์มน้ำมันที่มี อายุ ต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมัน สู่ประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับการค้าแบบ ข้ามพรมแดน การบริโภคในต่างประเทศ และปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทาง การจัดจำหน่ายและส่งออก และการสนับสนุนส่งเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่มี อายุ 20-40 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการขยาย โอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้าน การค้าแบบข้ามพรมแดน การบริโภคในการบริโภค ในต่างประเทศ และปัจจัยส่วนประสมทาง การตลาดภาพรวมและรายด้าน มากกว่า เกษตรกรกลุ่มอายุ 40-60 ปี และเกษตรกรกลุ่มที่มี อายุ 20-40 ปี มีการขยายโอกาสตลาดปาล์ม น้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการค้าแบบข้าม พรมแดน การบริโภคในการบริโภคในต่างประเทศ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดภาพรวมและ รายด้าน มากกว่า เกษตรกรกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป

4.3 เกษตรกรปาล์มน้ำมัน ที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีการขยายโอกาสตลาด

ปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับการค้า แบบข้ามพรมแดน การบริโภคในต่างประเทศ และ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดภาพรวมและราย ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทาง การจัดจำหน่ายและส่งออก และการสนับสนุน ส่งเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จากการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคม อาเซียน ด้านการค้าแบบข้ามพรมแดน การบริโภค ในการบริโภคในต่างประเทศ และปัจจัยส่วน ประสมทางการตลาดภาพรวมและรายด้าน มากกว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ปีที่ 6 ปวส.หรืออนุปริญญา และปริญญาตรี

4.4 เกษตรกรปาล์มน้ำมัน ที่มี จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีการขยาย โอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับการค้าแบบข้ามพรมแดน การบริโภคใน ต่างประเทศ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้าน ราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งออก และการสนับสนุนส่งเสริมแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปรียบเทียบ รายคู่ พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว 1-3 คน มีการขยายโอกาสตลาดปาล์ม น้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนด้านการค้าแบบข้าม พรมแดน การบริโภคในต่างประเทศ และปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดภาพรวมและรายด้าน มากกว่า เกษตรกรกลุ่มจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว 4-6 คน และ 7-9 คน และ 10 คนขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย ส่วนประสมทาง การตลาด การขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ ประชาคมอาเซียน ของเกษตรกรปาล์มน้ำมันชุมพร

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ตัดสินใจเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยว และใช้ราคาเป็นปัจจัยในการเลือกแหล่งขาย ส่วนใหญ่จะนำไปขายที่ลานเทอเอกชน และขนส่งไปเอง โดยมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งประมาณ 100-200 บาท โรงงานสกัดปาล์มน้ำมันเป็นผู้กำหนดราคาซื้อขายปาล์มน้ำมัน และปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่พอใจราคาปาล์มน้ำมัน และมีความคิดเห็นว่าแหล่งความเคลื่อนไหวทางด้านราคาและข่าวสารการตลาดมาจากลานเทอเอกชน ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานให้การสนับสนุนปาล์มน้ำมันอย่างจริงจัง เกษตรกรไม่ได้รับความรู้ข่าวสารและความเคลื่อนไหวด้านต่าง ๆ ของปาล์มน้ำมันเท่าที่ควร ต้องอาศัยการฟังฟังตนเองและเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิจิตต์ เจริงทองและคณะ (2551) พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรที่ศึกษาปริมาณผลปาล์มสดที่เกษตรกรนำส่งโดยตรงให้แก่โรงสกัด ร้อยละ 27 ของปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรขายทั้งหมด แต่หากเป็นเกษตรกรรายใหญ่พบว่า ปริมาณการจำหน่ายผลปาล์มโดยตรงให้แก่โรงสกัดจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36 ในขณะที่เกษตรกรรายเล็กจะมีการขายปาล์มสดให้แก่โรงสกัดเพียงร้อยละ 16 แต่จะขายผ่านลานเทอมากถึงร้อยละ 84 ปัญหาด้านการตลาดนับเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งซึ่งผู้ผลิตปาล์มน้ำมันประสบอยู่ เนื่องจากการกำหนดราคาซื้อขายปาล์มสดจะเปลี่ยนแปลงไปตามกลไกของตลาด ที่อ้างอิงจากราคาซื้อขายน้ำมันปาล์มในประเทศมาเลเซีย และธรรมชาติของปาล์มน้ำมันที่ไม่สามารถเก็บรักษาเพื่อรอราคาได้ แต่จำเป็นต้องส่งเข้าโรงงานแปรรูปหลังจากเก็บเกี่ยวแล้วภายในเวลาที่จำกัด เพื่อรักษาคุณภาพของผลผลิต ทำให้ข้อมูลด้านการตลาดในเรื่องของแหล่งรับซื้อเส้นทางการขนส่ง การจัดการด้านการตลาดของผู้ค้าระดับต่างๆ มีผลต่อคุณภาพของปาล์มน้ำมัน อีกทั้งปัจจัยด้านต้นทุนการขนส่งในการกระจาย

ผลผลิต ระบบและต้นทุนการตลาดของปาล์มสดจากพื้นที่ปลูกไปยังโรงสกัดน้ำมันปาล์ม ก็เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญในการช่วยสนับสนุนการตัดสินใจขายปาล์มน้ำมันของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ คือปัญหาการขาดความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการและปัญหาการผลิต

2. ผลการวิจัยในการค้นหาและวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ในการขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า เกษตรกรปาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่มีความต้องการในการขยายโอกาสปาล์มน้ำมันสู่ประชาคมอาเซียนทั้ง 4 ด้านอย่างมากที่สุด โดยต้องการการสนับสนุนส่งเสริมมากที่สุด ซึ่งการสนับสนุนส่งเสริมต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยสนับสนุนการตลาดปาล์มน้ำมันครบวงจรมากที่สุด เนื่องจากทุกขั้นตอนการผลิตปาล์มน้ำมันมีความสำคัญทุกกระบวนการ การที่จะให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ต้องเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ปาล์มที่มีคุณภาพ ขั้นตอนการปลูกที่เหมาะสม การเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง การขนส่ง และการจัดจำหน่าย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จึงจะช่วยให้เกษตรกรสามารถขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันไปสู่ประชาคมอาเซียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัลยา กาเซ็ม (2546) พบว่า ปาล์มน้ำมันขึ้นอยู่กับการผลิตในปัจจุบันเป็นสำคัญ โดยระดับราคาการนำเข้า การส่งออกจะเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตามปริมาณผลผลิตระบบอุตสาหกรรมยังไม่มีกรรวมตัวกันให้เกิดความเข้มแข็งของทั้งระบบอุตสาหกรรมส่งผ่านราคาเกษตรกรยังเป็นผู้เสียเปรียบโครงสร้างของอุตสาหกรรมยังไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการดูแลแก้ไขปัญหาทั้งระบบ มีเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก ผลผลิตปาล์มสดยังน้อยกว่า

กำลังการผลิตของโรงสกัดและโรงกลั่น การแก้ไข ปัญหาของรัฐบาลในปัจจุบันมุ่งเน้นแก้ไขปัญหา เฉพาะส่วน โดยยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมันเริ่มให้ ความสำคัญกับการผลิตในระดับต้นให้สามารถ ผลิตเพียงพอแข่งขันกับน้ำมันปาล์มนำเข้า แต่ยังไม่ มีหน่วยงานที่จะพิจารณาองค์รวมที่เชื่อมโยง อุตสาหกรรมทั้งระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของวาริสวริน ชาญสุโขทัย (2555) พบว่าการผลิต ปาล์มน้ำมันในประเทศไทย ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.5 เป็นการผลิตโดยเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเกษตรกร กลุ่มนี้มีการจัดการผลิตที่ไม่ค่อยถูกต้องเหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่ำ ประกอบกับเกือบครึ่งของปาล์ม น้ำมันที่ปลูกทั่วประเทศ เป็นสายพันธุ์ปาล์ม คุณภาพต่ำ โดยจากการศึกษาการยอมรับ เทคโนโลยีการปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรใน พื้นที่ภาคใต้ตอนล่างบางจังหวัด พบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ ผลิตการดูแลรักษาปาล์มน้ำมันที่ถูกต้องและ เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Papenfus (2000) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่เป็น ตัวกำหนดประสิทธิภาพของการผลิตปาล์มน้ำมันว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดผลตอบแทนของเกษตรกร รายย่อย ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้รับการ รับรอง เกษตรกรขาดการจัดการสวนปาล์ม น้ำมันที่เหมาะสม การควบคุมกำจัดวัชพืชและ ศัตรูพืช ระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม และการขาดความรู้ ในการให้ปุ๋ยอย่างเพียงพอต่อปาล์มน้ำมัน ซึ่ง ปัจจัยเหล่านี้เป็นเหตุให้เกษตรกรได้รับผลผลิตหรือ ผลตอบแทนที่ต่ำ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ดังที่กล่าว ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ประเทศไทยจะสามารถ ขยายโอกาสตลาดปาล์มน้ำมันไปสู่ประชาคม อาเซียนได้นั้น ควรจะต้องได้รับการสนับสนุนจาก ทุกหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม และทุกภาคส่วน ต้องพร้อมที่จะปฏิรูปอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันทั้ง

ระบบ เพื่อให้ปาล์มน้ำมันของไทยสามารถแข่งขัน กับประเทศอื่น ๆ ได้ และจากปัจจุบันในการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้วนั้น หากประเทศไทย ไม่เร่งพัฒนาในกระบวนการผลิตทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน แล้ว อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันของไทยอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

บริบทของการเปิดการค้าเสรีใน กรอบต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน (AEC) จะทำให้อาณาเขตสถานะแวดล้อมของ ปาล์มน้ำมันของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยจะเป็น ปัจจัยเร่งให้อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยต้องเร่ง พัฒนาศักยภาพหรือผลิตภาพให้มากขึ้น เนื่องจากที่ ผ่านมาประเทศไทยผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เพียงการผลิตเพื่อพึ่งพิงตนเองเท่านั้น ทั้งนี้เพราะ นโยบายในอดีตของไทยขาดการพัฒนาในกระบวนการ ผลิตต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในอุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน ทำให้อุตสาหกรรมการผลิตผลปาล์มและ รวมถึงน้ำมันปาล์มของไทยแข่งขันไม่ได้หากเทียบกับ ความก้าวหน้าของมาเลเซียและอินโดนีเซีย และจาก ผลการวิจัย จะเห็นได้ว่าทุกภาคส่วนต้องการได้รับการ ส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เนื่องจาก ประเทศไทยยังมีโอกาสในการผลิตปาล์มน้ำมันให้ได้ผล ผลิตต่อไร่สูง และประเทศไทยมีพื้นที่ที่เหมาะสมใน การปลูกปาล์มน้ำมัน หากได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรมแล้ว ก็จะสามารถทำให้อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมันของประเทศไทยเข้มแข็ง และเสริมสร้าง การแข่งขันกับต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนา ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยไปสู่อุตสาหกรรม โอเลโอเคมีคอล ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ

ผลิตภัณฑ์จากปาล์ม ช่วยยกระดับรายได้ของ
ผู้ปลูกปาล์มให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาด้านผลกระทบการค้าเสรี
ต่อภาคเกษตรกรรมและผู้ประกอบการปาล์มน้ำมัน
จังหวัดชุมพร ในด้านการเพิ่มขีดความสามารถใน
การแข่งขันสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับโอกาส
ทางการตลาดในอนาคตของสินค้าเกษตร
2. ควรศึกษาการเพิ่มมูลค่าสินค้า
เกษตรและการพัฒนามาตรฐานให้สอดคล้องกับ

กลุ่มในประเทศสมาชิก รวมทั้งการสร้างศูนย์
การเรียนรู้ปาล์มน้ำมันของภาครัฐที่มีเครื่องมือ
ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นจากสายพันธุ์ปาล์มต่างๆ
ตามจังหวัดที่มีศักยภาพ

3. ควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาการ
ผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยเป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อชุมชนผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียในหลายภาคส่วน (RSPO: Roundtable on
Sustainable Palm Oil)

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มประสานงานสหกรณ์อาเซียนกองแผนงาน กรมส่งเสริมสหกรณ์. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2558. จาก
<http://cpdhost.cpd.go.th/cpd/thaiaseancoop/download/Thai/ProductAnalysis>
- จินดา ขลิบทอง. (2544). *กระบวนการวิจัยทางการส่งเสริมการเกษตร*. เอกสารการสนชุดวิชาการวิจัยเพื่อ
การพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วาริสวริน ชาญสุโขทัย. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อราคาปาล์มน้ำมันของไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- สุกัลยา กาเซ็ม. (2546). *การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุทธิจิตต์ เชิงทอง และคณะ. (2551). *โครงการฐานข้อมูลเชิงพื้นที่และระบบการตลาดปาล์มน้ำมัน จังหวัด
สุราษฎร์ธานี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2558). *สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- Papenfus, M. M. (2000). *Investing in oil palm: An analysis of independent small holder oil palm adoption
in Sumatra*. London: Oldacres.

